

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVII, БРОЙ 21

СОФИЯ, 1-15 НОЕМВРИ 2016 г.

ЦЕНА 0,70 ЛВ.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.synodalpressbg.blogspot.bg

Приснопамятни архиереи на БПЦ

Патриарх, преминал през времена на много трудности

стр. 3

Паметта за праведника е с похвали

стр. 8

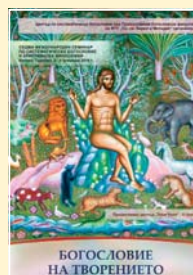
Църква и общество

**Свещ. Андрей Агатоклеос
За кого е Църквата?**

И рече старецът

**Авва Макарий и
Ангелът-пазител**

стр. 6

БОГОСЛОВИЕ
НА ТВОРЕНИЕТО

Академични форуми

VII Международен семинар по систематическо богословие

Интервю

Съвременни будители

стр. 7

ПАТРИАРШЕСКО ПРИВЕТСТВИЕ

† НЕОФИТ, Патриарх Български

Приветствие за Деня на народните будители

Скъпи сънародници,

Денят на народните будители ни подканва да се обърнем назад към времето, когато с живота и делата си христосименитите наши предци сочеха на благочестивия ни народ пътя на непримиримостта и достойнството, на онази истинска свобода, която се дава само на търсещите Христа Спасителя, Който е казал: „Ще познаете истината, и истината ще ви направи свободни“ (Йоан. 8:32). Вдъхновявани от този божествен идеал за свободата, строителите на днешна България полагаха всички свои дарования, сили и способности, а понякога дори собствения си живот, за бъдещето на своите братя и сестри по вяра и род, с които споделяха съдбата на вековното робство.

В деня, определен за светлата памет на всички тези колоси на българския дух – ние отново прекланяме глави пред тяхното дело, свеждаме чела пред техния подвиг и възнасяме нашите молитви към небесата в моление за вечната им памет и за пребъждането на техния идеал – духовно и политически свободната и

независима наша родина България, която е наш дом и наше отечество, наша радост, утеха и опора в дни на изпитания и криза на ценностите и духовността, които преживяваме в началото на третото хилядолетие.

Денят на будителите на съвременна България е тясно свързан с Църквата, което не е случайно. В Църквата са скрити силите и способностите на свободния български дух и в нея те намират своите основания, своето оправдание и своето бъдеще. Възраждането на благочестивия ни народ започна от делото на един монах – преподобния Паисий Хилендарски – чадо както на своя народ, така и на Христовата Църква, за да премине през всички онези колоси на православие у нас, без които българската духовност щеше да е лишена от съдържание особено днес, когато благочестивият български дух отново намира своето съдържание и своята свобода не другаде, а именно в Църквата – кораба на нашето спасение!

Честит и благословен празник!
01.11.2016 г.

ПРИСНОПАМЕТНИ АРХИЕРЕИ

Панихида за патриарх Максим в Троянския манастир

На 6 ноември се изпълниха 4 години от кончината на приснопамятния Български патриарх и Софийски митрополит Максим. По този повод в Троянската св. обител, където започна и завърши земния си път патриарх Максим, бяха отслужени заупокойна св. Литургия и панихида в негова памет.

Св. Литургия бе предстоявана от Ловчанския митрополит Гавриил, с когото съслужиха високопреосвещените митрополити: Пловдивски Николай, Варненски и Великопреславски Йоан, Неврокопски Серафим, Русенски Наум и преосвещените: Велички епископ Сионий, игумен на Троянската св. обител, Драговитийски епископ Даниил, викарият на митрополита на САЩ, Канада и Австралия, и Знеполски епископ Арсений, викарият на Пловдивския митрополит. В богослужението участие взеха и архим. Герасим, главен секретар на Св. Синод, архим. Филип Василчев, представител на Руския патриарх у нас, и духовници от страната.

В края на богослужението митрополит Гавриил произнесе слово за блаженопочиналия пат-

риарх. Той разказа своите лични спомени за патриарх Максим, припомни житийския му път и отношението на покойния патриарх към околните. Митрополит Гавриил отбеляза, че в живота на патриарх Максим се откроява любовта му към Бога и хората, както и неговата твърдост и безкомпромисност, що се касае до делата на Църквата и Вярата.

Панихидата за патриарх Максим бе възглавена от Негово Светей-

шество Българския патриарх Неофит. Той заедно с митрополитите Великотърновски Григорий, Ловчански Гавриил, Пловдивски Николай, Доростолски Амвросий, Варненски и Великопреславски Йоан, Неврокопски Серафим и Русенски Наум се помоли за душата на приснопамятния патриарх, който в паметта и сърцата ни ще остане като молитвеник и верен служител на Христа.

ЦВ

ОБЯВИ

Тържества по повод 1100-годишнината от Успението на св. Климент Охридски (24-27 ноември 2016 г.)

С благословието на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит и по решение на Св. Синод на БПЦ-Българска патриаршия, по повод 1100-години от Успението на св. Климент Охридски – славянобългарския просветител и „пръв епископ на български език“, ще се проведат тържествени богослужения и чествания.

На **24 ноември** към 18,00 ч. ще бъдат посрещнати св. мощи на св. Климент Охридски в ПКСХП „Св. Александър Невски“ и ще се отслужи архиерейска празнична вечерня.

На **25 ноември** от 9,30 ч. ще се отслужи Съборна св. литургия в ПКСХП „Св. Александър Невски“, възглавена от Българския патриарх Неофит.

От 19,00 ч. в зала „България“ ще се проведе Празничен концерт на хорове, изпълняващи църковна музика.

Проявата се организира съвместно от Св. Синод на БПЦ, Българската

академия на науките и Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Культурното събитие се провежда с благословието на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит. То е включено в културния календар на ЮНЕСКО за 2016 г.

Преди концерта ще има встъпително слово на Пловдивския митрополит Николай, посветено на бележитата годишнина.

В концерта ще вземат участие: Смесеният хор при ПКСХП „Св. Александър Невски“ с диригент доц. Димитър Димитров, Софийският свещенически хор с диригент

ик. д-р Кирил Попов, Камерният смесен хор „Средец“ с диригент проф. Александър Куюнджиев, Камерният ансамбъл „Св. Йоан Кукузел – Ангелогласния“ с диригент Кристиан К. Попов, Смесеният хор при БНР с диригент Любомира Александрова и Националният филхармоничен хор „Светослав Обретенов“ с диригент Славил Димитров.

Билети може да се закупят на касата на зала „България“.

На **26 ноември** към 18,30 ч. честваната глава на св. Климент ще отпътува за гр. Пловдив.

На **27 ноември** от 09,00 ч. ще се отслужи Съборна св. литургия в митрополитския храм „Св. Марина“, възглавена от Българския патриарх Неофит в съслужение с придружаващите митрополити.

Приканва се целия верен български народ да вземе участие в празничните тържества.

Св. Синод

ДОКУМЕНТИ

Светият Синод определи листата на епископите кандидати за нов Старозагорски митрополит

На своето редовно заседание на **2 ноември** Светият Синод на БПЦ-БП (протокол 19) разгледа внесеното писмо от Негово Високопреосвященство Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний, наместник на овакантения Старозагорски епархийски престол, и на основание чл. 85, ал. 1 от Устава на БПЦ-БП определи следната листа на кандидати за митрополитски избор:

Месемврийски Иаков, Велички Сионий, Драговитийски Даниил, Траянополски Киприан, Браницки Григорий, Главинишки Йоан, Белоградчишки Поликарп, Агатополски Йеротей.

Предстои, съгласно Устава на БПЦ-БП, чл. 85, наместникът да разпрати с окръжно писмо листата с достоизбираемите епископи до всички епархийски избиратели и да се определят дати за **епархийски избор** и за **каноничен избор**.

На епархийския избор избирателите ще излъчат двамата кандидати събрали най-много гласове.

След това на своето заседание Св. Синод ще разгледа изборните книжа и ако епархийският избор бъде преценен като изрядно проведен, в следващата неделя в параклиса на Св. Синод ще се проведе каноничният избор, на който митрополитите от Светия Синод, с гласуване, ще изберат един от двамата епископи за нов Старозагорски митрополит.

† IN MEMORIAM

Престави се в Господа свещеник Петър Петров

С благословието на Пловдивския митрополит Николай последованието на свещеническото опело бе извършено на **8 ноември** в храм „Св. Георги“ в село Чалъкови, общ. Раковски, от викарният епископ Арсений заедно със ст. ик. Тодор Хаджиев – духовен надзорник при Пловдивска митрополия, и митрополитския протодякон Илиян Александров.

Множество признателни енорияши и духовни чедата на новопреставилия се отец Петър бяха дошли, за да изпратят по пътя на вечността своя многообичан пастир и наставник във вярата.

Знеполският епископ Арсений се обрна към многобройното опечалено събрание и определи кончината на енорийски свещеник като загуба за епархийската църква, загуба на скъп съработник на Божията нива.

Свещеник Петър Петров е роден на 21 юни 1959 г.

Ръкоположен е за дякон на 19 октомври 1998 г. в храм „Св. Иван Рилски“ в град Пловдив и през същата година на 26 октомври е ръкоположен за

свещеник от приснопаметния Пловдивски митрополит Арсений.

Назначен е в храм „Св. Георги“ за председател на църковното настоятелство и енорийски свещеник.

До последния си дъх служи ревностно като грижовен пастир за енорията си в този храм.

„Нашият скъп покойник имаше страх Господен, изгълняваше Неговите заповеди – каза в своето прочувствено слово владиката. – Голяма утеха за нас и за вас, и за всички, е, че неговата хвала със спомена за неговата доброта ще пребъдва вечно!“

Бог да го прости! Вечна и блажена да бъде паметта му!

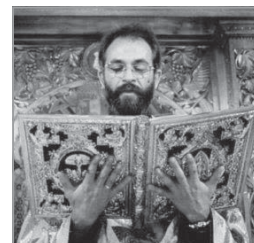
Пловдивска митрополия

Почина свещеник Данаил Симеонов Ганев

На **12 ноември 2016 г.**, след продължително боледуване, на 37-годишна възраст се престави в Господа свещеник Данаил Симеонов Ганев, духовник при столичния храм „Успение Богородично“.

Упокойният се свещеник е роден на 19 юни 1979 г. в гр. София. Основно и средно образование придобива в столицата, след което продължава обучението си в Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Ръкоположен е за дяконско служение на 16 януари 2001 г., а през м. юни същата година е ръкоположен и за свещеник от Великотърновския митрополит Григорий.

От приемането на духовен сан до 2004 г. е на енорийско служение при храм „Св. вмчк Димитрий“ в с. Новград, Свищовска духовна околия, Ве-

ликотърновска епархия.

От 2004 г. е енорийски свещеник при столичния храм „Успение Богородично“ на пл. „Ручей“, като от 2004 г. до 2008 г. отговаря и за енорията при храм „Св. вмчк Георги“ в с. Кокаляне. По време на свещеническото си служение във Велико-търновска и в Софийска епархия е капелан към затворите в съответните епархии.

От 1 септември 2011 г. е назначен за председател на църковното настоятелство за изграждането, а впоследствие и за обгрижването на параклиса „Св. Пимен Зографски“ в 51 СОУ „Елисавета Багряна“ в гр. София.

Опелото му бе отслужено в столичния храм „Успение Богородично“, пл. „Ручей“, на 14 ноември (понеделник).

Бог да го прости! Вечна и блажена да бъде паметта му!

Софийска митрополия

Национален конкурс за православна поезия и проза на тема „Рождество на Спасителя“

Конкурсът се организира от Министерството на образованието и науката, Регионалното управление на образованието – Бургас, Националният дворец на децата, Община Бургас, Центъра за подкрепа на личностното развитие – Бургас, и Сливенската митрополия.

1. ЦЕЛИ: Конкурсът има за цел да поощрява и утвърждава интереса на учениците към литературата и православията, да стимулира тяхната творческа изява, любовта им към изкуството, Бога и православната вяра.

2. УЧАСТНИЦИ: Ученици в 3 възрастови групи от всички училища, школи и извънучилищни звена от страната: I възрастова група – от 7 до 10 години

II възрастова група – от 11 до 13 години

III възрастова група – от 14 до 18 години

3. РЕГЛАМЕНТ: Конкурсът се провежда в 3 раздела:

- 1) Поезия
- 2) Проза (есе или разказ)
- 3) Приказка

Право на участие имат всички ученици от 7 до 18 години. Всеки участник може да представи до 3 произведения за всички раздели.

Всяка конкурсна творба трябва да съдържа следната информация:

- 1) Име и фамилия на участника;
- 2) Клас, училище, школа (извънучилищно звено);

3) Точен адрес и телефон.

Творбите да са в обем до 2 машинописни страници и да не са участвали в предишните издания на конкурса и в други литературни конкурси.

ТВОРБИТЕ СЕ ИЗПРАЩАТ НА СЛЕДНИЯ ИМЕЙЛ АДРЕС: odkbουργas@gmail.com

Тема: За конкурса „Рождество на Спасителя“.

Важно! Да не се изпращат произведения на хартиен носител на адреса на ЦПЛР!

Срок за изпращане на творбите: 2.12.2016 г.

Организаторите нямат ангажимент за уведомяване на наградените!

Резултатите ще бъдат обявени на 12.12.2016 г. на сайта на ЦПЛР: www.odkbουργas.com

Заявки за участие в церемонията по награждаването се подават в срок до 14.12.2016 г. по електронната поща на Центъра за подкрепа на личностното развитие – Бургас:

odkbουργas@gmail.com
Церемонията по награждаването ще се проведе на 16.12.2016 г. в гр. Бургас от 16,30 ч. във ВИП залата на 2 етаж на МОЛ Галерия.

Разходите по пребиваването са за сметка на участниците!

Неполучените награди ще се изпратят по куриер за сметка на получателите.

За допълнителна информация:
Тел. 056/84-45-49, 0883 477733 – Атанасия Петрова

Сливенска митрополия

ПРИСНОПАМЕТНИ АРХИЕРЕИ НА БПЦ

В памет на патриарх
Максим

На 6 ноември се навършиха 4 години от блажената кончина на приснопамятния Български патриарх и Софийски митрополит Максим.

В негова памет същия ден в митрополитския

дякон Деан Коруноски. Молитвено участие взеха служители на Софийската св. митрополия, сред които началникът на патриаршеския кабинет г-н Теодор Атанасов.

След края на Литургия

храм „Св. Марина“ (в двора на Софийската митрополия) бе отслужена заупокойна св. Литургия и панихида за мир и спасение на душата на най-дълго първосветителствалия Български патриарх.

С благословието на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, който взе молитвено участие в заупокойните служби, богослуженията бяха предстоявани от Негово Превосвещенство Бранички епископ Григорий, викарий на Софийския митрополит. Заедно с него съслужиха ставр. ик. Ангел Ангелов, софийски протосингел, свещеник Васил Танев и

ята бе отслужена панихида за приснопамятния патриарх Максим. В средата на храма, застанали пред аналоя с портрета на патриарха, духовниците и присъстващото църковно изпълнение се помолиха за упокоение душата на приснопамятния патриарх, който повече от 40 години ръководеше Българската православна църква.

Със свещ в ръка, духовенство и народ, всички заедно, отпяваха умилиелните траурни песнопения и отново си припомниха бащинската задължителност, ведрата усмивка и излъчващата спокойствие осанка на мъдрия ни първоиерарх.

Весела ИГНАТОВА

Патриарх, преминал през времена на
много трудности

Споменът за дните, свързани с кончината на Негово Светейшество Българския патриарх Максим, винаги ме връща в часовете на пътуването към манастира. Този дълъг път към Троянската света обител, многото автомобили, построени в кортеж, мълчанието, което беше завладяло пространството, и притиснатото време, притиснато и понесло тежестта на мъглата.

Помня хората, обикновените хора, натъжените жители на селата и градовете, през които преминавахме, как при вида на първия автомобил, който превозваше тялото на патриарха, хвърляха цветя. Много, много есенни цветя, които като дребни монети падаха с оранжевокафявите си багри и прехваха сивия студен асфалт топъл и живописен. Автомобилите не спираха своя бяг, мъже и жени стояха покрай пътя, държача свещи и стелеха цветя, полетата и планините присъстваха някак по своето самотни, а цяла България, цялата ни страна се прощаваше със своя патриарх, който беше поел своето последно земно пътуване.

Помня също и навлажените очи на множество столичани, отронвайки сълза за този, който беше благият, сърдечен митрополит на града им, града на Божията Премъдрост, в който град патриархът устоя времето на трудните периоди, за да запази вярата Христова на родината ни Църква. В съзнанието ми са многото лица на опечалени, които носеха върху си мъглата и заставаха смиренно пред саркофага в деня на прощаването в столичния митрополитски храм. Те целуваха патриаршеската десница, прекръстваха се и преминаваха, за да дадат място на следващите. Когато видях мъглата редица от хора пред храма, осъзнах, че нашият патриарх беше много обичан и неговият народ демонстрираше това толкова ярко чрез множеството присъстващи.

Отговорността на духовника е голяма пред Бога и вярващите. Тази отговорност се осугубява с приемането на йерархическите достойнства, за да се стигне до патриаршеското служение, което е отговорност пред Бога за целия поверен народ. Приснопамятния наш светейши отец Максим показа през своя живот, че винаги е стоял в тази отговорност. Дълго му служение като първосветител на родината Църква засвидетелства Божията повеля, Божие желание, че той трябваше да бъде между нас в това време и точно такъв – възлюбен духовник, разкривач своето смирение, добротата и мъдрост. Патриарх, преминал времето на многото трудности и изпитал цинизма на тоталитарния, атеистичен, комунистически период, а след това и трудно време на разкола, за да устои и представи пред Бога едната цяла, неразделна Христова Църква и да доведе народа си при истините на Православната вяра. Патриарх, който просто на всички онези, които сипеха хули и обиди по негово достойнство на духовник и така остана в историята като истинския Христов следовник, добрия старец и все-

опрощаващ пастир.

Тази вечер за мене е вечер на спомени. Пред мене са последните месеци от живота на приснопамятния наш патриарх. Дните на престоя в болницата и часовете за свижгане, когато се срещаме с него, ние, митрополийските служители, и го запознавахме с всички дела на митрополията. Разговорите, надеждите, радостите. Всичко това помня.

Помня и онзи ден. Бях сам, вървях през парка, за да стигна до болницата. Този ден беше наистина хубав, топъл и слънчев. Когато влязох в стаята, видях патриарха във видимо добро настроение. Посрещна ме с онази негова усмивка, толкова характерна, леко изтеглена нагоре – тя сякаш задвижваше невидим механизъм, който даваше радостно сияние на цялото му лице. Очите му се смееха, а гласът му ставаше все по-топъл и топъл. Седях до леглото, а той ме попита за текущите работи в митрополията. После се върна в спомението си.

Обичах да слушам Негово Светейшество. Той разказваше бавно, топло и искрено. Пръвеше малки паузи и пак продължаваше. Спомението му бяха за старите архиепископи, за които аз само бях слушал, за техния опит и вяра, за остабеното от тях в Църквата и как той е успял да запази и пренесе във времето забвено от тях. За онава, което той е изградил в служението си, за отговорността да си патриарх. Говореше спокойно и за вярата си, за идващото, за срещата с Бога, за радостта на живота. Мисълта ми обаче беше винаги свързана с Църквата. Единствено в Църквата виждаше здравината и смисъла на света. Замисляше се и пак продължаваше своята равностепенна на живот, отгаден на Църквата.

Тогава осъзнах, че колкото и белите болнични стени да искаха да ограничат пространството в този свят, улавяйки го в самотата на болничната стая, колкото тежестта на времето да беше притиснала крекото му тяло върху одъра на немощта, патриархът изглеждаше някак величав, голям. Положил бялата си скуфия, покрит с болничната завивка, патриархът без мантия и корона сияеше в своето величие, защото винаги мислеше като патриарх. Той остана добрият, благ старец, наситил себе си с мъдрост, градив битието си с честността на доблестния монах и преминал времето на този свят с крачките на чудака, опленен във вярата по Бога. Духовник, който понесе и изплъни думите на светлия апостол Павел от Второто му послание до Тимотей: „С добрия погвиз се погвизава, пътя свърших, вярата опазих“.

Такъв остана за мене приснопамятният наш патриарх. Усмивнат мъдрец, взел чрез молитвата си скърбите и греховете на народа си, за да ги принесе пред престола на Господ и да проси спасението за цялата ни Родина, да бъде молитва за цяла България. Амин!

Ставр. иконом Ангел АНГЕЛОВ

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения
на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Неврокопска епархия – Георги Иванов Кацаров, с. Баян, общ. Разлог – за дякон и свещеник.

Софийска епархия – Асен Иванов Канъов, гр. София – за дякон и свещеник

Западно- и Средноевропейска епархия – Стефан (Чавдар) Данчев Стефанов – за дякон и свещеник.

Панихида за българските предстоятели

На 5 ноември в главната манастирска църква на Бачковската св. обител бе отслужена панихида за блаженопочиналите първоиерарси на БПЦ, екзарсите Антим, Йосиф, Стефан, патриарсите Кирил и Максим, за преминалите в отвъдните селения архиепископи, клирици и монаси на Православната ни църква, за всички починали наши близки и падналите „на поле брани“, благодарение на чийто трудове, старания и посветените нам любов и жертва сега ние добруваме.

Панихидата отслужи пребиваващият в манастира Месемврийски епископ Яков в съслужение с игумена на обителта архим. Симон и братството на Бачковския манастир.

В кратко слово след заупокойната служба епископ Яков изтъкна значението на приемствеността на поколенията, всяко от които е дало своя дан в изработването на следващото и е заслужило нашата благодарност. Говори за ролята и силата на молитвено застъпничество на починалите наши близки

пред Божия престол за нас, грешните, а също така и на нашата молитва и помолване на праотците за

упокоението им и опрощението на проявени някога слабости човешки.

Стамен ПЕПЕЛИШЕВ

Патриаршеска св. Литургия за Архангеловден

„Ангелските сили да бъдат с нас сега и во веки!“ – това пожела Негово Светейшество Българският патриарх Неофит на Архангеловден в митрополитската катедра „Св. Неделя“, следката възглави празничната Литургия в чест на св. Ангели.

Празникът Събор на св. архангел Михаил – 8 ноември, особено тържествено се празнува в митрополитската катедра „Св. Неделя“, тъй като северният престол в храма е посветен на небесния архистратиг Михаил, поради което този ден се чества като втори храмов празник.

За радост на църковното изпълнение, тази година в чест на празника бе поставено ново обложение на северния св. Престол – месингов обков, и нове св. Евангелие, поръчани специално от Украйна.

В празничната Литургия в съслужение със Светейшия патриарх участие взеха Негово Прөөсвещенство Браницки еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит, Негово Високоблагочестие старк. ик. Ангел Ангелов, храмовото духовенство во главе с предстоятеля старк. ик. Ми-

Божието устроение на небесните ангелски чинове, за помощта, която те оказват на човешкия род за молитвенната готовност, с която да свидетелстваме за нашата личност към тях.

Сръмско многолетствие завърши празничното богослужение, а Негово Светейшество като даде своя прѳвосвѳтетелски и отечески благослов и поздравя отново всички с празника на небесните сили, поднесе специално поздравление към отец Ангел Ангелов, който в този ден чества и своя имен ден.

Весела ИГНАТОВА

Архирейска св. Литургия в новия храм „Св. архангел Михаил“ в Асеновград

Своя първи храмов празник отпразнува новозиданият величествен храм „Св. архангел Михаил“ в Асеновград, който бе осветен тържествено на 30 октомври т.г.

Негово Високопрөөсвещенство Пловдивският митрополит Николай възглави св. Литургия на 8 ноември – празника на св. архангел Михаил и на всички безплътни сили. С владиката съслужиха Негово Прөөсвещенство Знеполският епископ Арсений, викарий на Пловдивския митрополит, ст. ик. Добромир Костов – протосингел при Пловдивската митрополия, ик. Делян Стоичнев – духовен надзорник при Пловдивската митрополия, ст. ик. Йордан Георгиев – архирейски заместник на Асеновградска духовна околия, прот. Милан Недев – председател на храм „Св. архангел Михаил“, свещеници от града и епархията, митрополитският протодякон Илиан Александров и дякон Ангел Ангелов.

Със своите изключителни песнопения митрополитският хор „Св. ап. Ерм“ с диригент протопсалт Георги Радев създаде атмосфера на благоговение и украси празника на стотиците миряни, препълнили в този ден най-новия храм в Асеновград.

Митрополит Николай се обърна към верния Божи народ с думите: „В днешния ден светлата Христова Църква прославя св. архангел Михаил и останалите безплътни сили. Този ден е близък и скъп за всяка вярваща душа, защото в него прославяме и своя небесен ангел – покровител, наставник, пазител на нашия земен живот, хранител на нашите души и тела. Затова, особено в този ден, възгласяме към Вседателя: Боже, „Ангела мира, верна наставника, хранителя души и телес наших, у Господа прославя!“ За ангелите-пазители свидетелства Святоотеческото Писание. Те всички са духове служебни, проводжани да служат на оня, които ще наследят спасение. Ангелът-пазител е приятел, който никога не предава,

на Минчев и двама дякони. Храмът бе изпълнен с богомолци, които са приели катедралата за свой енорийски храм и място, където могат да получат надежда и духовна утеха.

По време на свещеническото причащение слово за празника произнесе протойерей Николай Цурев.

В края на Литургията Негово Светейшество се обърна към многобройните богомолци с празнично слово за този чуден ангелски празник. Той говори за

силите на ангелите, за мощта, която те оказват на човешкия род за молитвенната готовност, с която да свидетелстваме за нашата личност към тях.

Сръмско многолетствие завърши празничното богослужение, а Негово Светейшество като даде своя прѳвосвѳтетелски и отечески благослов и поздравя отново всички с празника на небесните сили, поднесе специално поздравление към отец Ангел Ангелов, който в този ден чества и своя имен ден.

ХРОНИКА

Архистратигзи Божин, служители на Божествената слава, началници на ангелите и на човешките наставници, полезното и велика анлоост за нас изпросете, като безплатни архистратигзи.

Свети великомъчениче Мина, помогни ни да намерим нашия Господ Исус Христос в недеяния ни жителски друм и да венчаем нашите сърца и души навеки с Него в Царството Невесно!

Двоен празник във Видин

На 11 ноември, в деня на св. Мина, Негово Високопрөөсвещенство Видински митрополит Дометиан навърши 84 години от своето рождение. На този ден той отбеляза и 29 години от избора и утвърждаването му на Видинския епархийски престол.

Двойният празник на Негово Високопрөөсвещенство бе отбелязан с тържествена св. Литургия в катедрален храм „Св. вмчк Димитър Солунски“, гр. Видин. Тя бе отслужена от Негово Прөөсвещенство Белградчички епископ Поликарп в съслужение с духовния надзорник на Видинска епархия архим. Исаак, архим. Евгимий и ик. Методий.

След св. Литургия бе извършен молебен за здраве и благоудствие на Видинския митрополит Дометиан.

Видинска митрополия

Архангеловден в Ловчанска епархия

Не са един или два храмовете в богоранната Ловчанска епархия, които са посветени на небесния архистратиг архангел Михаил.

Още в понеделник вечерта, 7 ноември, високпрөөсвещенят Ловчански митрополит Гаврил отпътува от престолния на епархията град за Етрополе. Там владиката бе посрещната от голямо множество народ, дошли да се черкуват и да получат благословение от своя архипастир. Митрополит Гаврил отслужи празничната вечерня, с него в службата участваха ставроф. ик. Огнян Георгиев и прот. Христо Нинков.

На следващия ден, на седмия празник, Ловчанският митрополит пристигна в една от духовните огнища на

епархията – Чекотинския манастир, който също е посветен на св. архангел Михаил.

В светлата обител по благословиенето и духовното наставничеството на Негово Високопрөөсвещенство се спазва строг монашески устав, подобен на светогорския. Тук във възстановената средновековна манастирска църква владиката отслужи света Литургия, в съслужение с него участва глуменък на манастира свещеномонах Михаил (Дилоски).

След службата митрополит Гаврил припомни чудеса, извършени от св. архангел Михаил, и поздравя възрастна служба с празника.

Ловчанска митрополия

Храмов празник на русенската църква „Св. архангел Михаил“

На 8 ноември, Архангеловден, Негово Високопрөөсвещенство Русенски митрополит Наум отслужи св. Литургия в храм „Св. архангел Михаил“ в престолния си град.

На архиерея съслужиха: прот. Светослав Георгиев – председател на църковното настоятелство, прот. Димитър Димитров, свещ. Станимир Велчев и дяк. Недялко Димитров.

В края на богослужението владиката произнесе проповед за празника, като поздравя енорийците за тяхната силотеност и всеотдайност, пожелавайки им здраве и душевно спасение в Господа.

Русенска митрополия

България

Празникът на св. Мина в Обрадовския манастир

На 11 ноември Православната църква почита св. великомъченик Мина и Божиите угодици Виктор и Викентий. В този ден хиляди християни, с надежда да се случи чудо в живота им, се отправиха към манастира „Св. Мина“, кв. „Обрадовиц“, за да се поклонят пред чудотворния образ на светеца в манастира и да попросят от него помощ и закрила.

Манастирът „Св. Мина“ край София е единственият ден той е особено посещаван. Млади и стари, мъже и жени, малки и големи деца се стекоха в светлата обител и чакаха търпеливо реда си в дългите опашки, извили се пред иконата на св. Мина. Непрестаният поток от хора прилячаше на литийно шествие и в двете посоки, тъй като множество християни носеха икони, които да осветят в манастира, а други си купуваха от там, за да си ги отнесат в домовете. Празничната св. Литургия бе възгласена от Негово Прөөсвещенство Браницки еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит. В съслужение взеха участне старк. ик. Ангел Ангелов, софийски протосингел, и д. игуменът протойерей Борис Петров, софийски свещенослужители и митрополитският протодякон Иван Петков.

За първи път тази година бяха изнесени за поклонение мощите на св. Мина, дарени от Вселенската патри-

аршия на манастира през 2010 г. В специално изработена мошехранителница те бяха поставени в центъра на храма и пристъпвайщите се поклониха и си вземаха за благословение осветените памучета.

В края на литургията епископът припомни мъченическия подвиг на св. Мина, който по Божия промисъл просиява, и говори за чудотворната икона на св. Мина и многобройните чудеса, станали веднага след осветяването ѝ през 1949 г., ставащи и до днес.

Старо предание разказва, че манастирът е раннохристиянски, основан още в римско време, а през ХІ в. на това място е имало християнски комплекс с 40 параклиса, множество манастирски сгради и духовно училище, както и метоха на Света Гора, където християни са се подготвяли за поклонническо пътуване или позови преди да тръгнат за монашеската република на Атон.

Весела ИГНАТОВА

Столичният квартал „Модерно преградие“ посрещна частица от мощите на св. Мина

Храм „Св. Мина“ в столичния квартал „Модерно преградие“ се сподоби с частица от мощите на своя покровител. Тя бе дарена в навечерието на празника на светеца – 10 ноември и бе пренесена с литийно шествие в храма. Частицата е дарена от манастира на скита Карулия в Света Гора в знак на благодарност за възстановяването на килията им, осъществено от Андрей Кривошея, председател на Балканското атоиско служение.

Тържественото шествие бе предвождано от Браницки еп. Григорий – викарий на Софийския митрополит, и в него се включиха десетки столични свещенослужители и миряни.

Достигащи до храма, бе дадено началото на празничната вечерня, по време на която миряните имаха възможност да се поклонят на светията. В края на последованието за „четен и недоволен“ на БПЦ бе пострелян осемгодишният Стефан, който ще помага на храмовото духовенство.

С пастирско слово за подвига и духовната мощ на св. Мина към християните се обърна еп. Григорий. Той връчи на г-н Андрей Кривошея благодарствена грамота, подготвена от църковното настоятелство с председател протойерей Серафим Петров и икона с образа на Пресвета Богородица.

В чест на празника дарители са подготвили и друга светина за храма – аголична икона с образа на св. Мина в цял ръст. По думите на г-н Серафим, след като пристигнали мощите на светеца, мнозина миряни са пожелали да съдействат за благоудие на храма.

ръст на светеца, дарение от благочестиви дарители.

В края на литургията прот. Серафим разказа за мъченическия подвиг на св. вмчк Мина и за великото чудо, което се случи на храма, а именно – пристигането на светите мощи на св. вмчк Мина Котулански.

Маркианополският епископ Константин поздравя християните от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийския митрополит Неофит, а също и председателя на църковното настоятелство, като му пожела духовни сили и успешна работа в духовното обгрижване на благочестивата енория и облагородяването на храма.

По традиция бе осветено лъте, което бе раздалено на всички присъстващи за благословение.

Софийска митрополия

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

За кого е Църквата?

Свещ. **Андрей АГАТОКЛЕОС**

Дионисий Савопулос (гръцки автор на социално-политически песни, б. пр.) е казал: „Ние живеем в свят на отмъщения, тревоги и т. н., и това е разбираемо. Но открай време в него съществуват три топли прегръдки, които не искат нищо повече от това, освен да дават, и те са: на майката, на влюбените и на Църквата“. Именно на това е изразител нашата православна традиция, която предоставя онова пространство, в което човек може да живее, да съществува като личност, да бъде приет „такъв, какъвто е“. Защото трите топли прегръдки не познават „трябва“. Те не са закон, а отдаване на любов, която „покрива множество грехове“.

Явяването на Исус Христос сред иудейското обкръжение на книжниците и фарисеите, като религиозни представители на своето време, категорично е било предизвикателно. Нима не бе предизвикателство, когато Той защити жената прелюбодейка чрез отношението Си към обезумялата тълпа, която искаше да я пребие с камъни? Нима не ги предизвикваше, когато поучаваше с притчите за Блудния син, изгубената овца, за Митаря и Фарисея? Не бяха ли предизвикателство Неговите думи: „Митарите и блудниците ще ви преварят в царството небесно“ (срв. Мт 21:31)?

Свети Исаак Сириец по-късно ще каже: „Църквата е спасението на онези, които са се изгубили“. Наистина, тези, които имат дързостта да се имат за спасени, изкупени и праведни, в действителност се отричат от Христос като Спасител, Който дойде в света, за да спаси, а не да съди света.

Евангелието става добрата вест за онези, които се чувстват изгубени,

прокълнати и грешни, защото те могат да се уповават на любовта на Онзи, Който дойде за тези, които „никога не счетоха себе си достойни за Неговото Царство“ (Достоевски, „Престъпление и наказание“).

И нещо повече, разделеното на хората на праведни и грешни, спасени и погубени, добри и лоши, е чуждо на православно-пастирство, което се основава на истината, че „единствен Христос е без грях“ и че никой човек не е възможно да живее на земята и да не прегреша.

Тъй като, съгласно св. Отци, грехът е заболяване, а Църквата е болница, в която всички ние сме грешни, то разбираме, че никой болник не съди друг болник, от каквато и болест да страда той. „Лекаря, изцели сам себе си“, чуваме в словото на Господ (срв. Лк 4:23). Кой човек може да съди? „Който от вас е без грях, нека пръв хвърли камък“ (Ин 8:7)...

Църквата е в света, за да лекува всеки, който желае лечение, а не за да го съди. За да лекува с любовта жертвоготовно, в свобода и търпение. Църквата не е никаква клика от чисти хора, които се разграничават от другите, подобно на фарисейското: „Не съм като останалите човеци“. Защото, наистина, какво да я правя една Църква, която не ме приема такъв, какъвто съм, която не ме обича с майчина любов, която не ме вижда като личност със свои специфики, която ме затваря в матрици, „за да се запазят правилата й“, която ме лишават от свобода, която ме ръководи, вместо да ми показва пътя?

Разбира се, много може да се каже за православния възглед към живота, социалните проблеми, ценността на личност-

та, ролята на пастирите в съвременния свят, който всъщност се бори, за да оцелява. Както още и толкова много други неща, с които да се противопостави на изложеното по-горе под един или друг претекст, като се използват „думи наместо кинжални“. Но каква полза има от толкова конфронтации пред човешката болка? За какво са нужни думите, когато сме изправени пред суровата действителност на живота?

А Истината бива разбираана дотолкова, доколкото ние собствено преживяваме Църквата, според както са ни я предали светците, тоест като начин на живот. И тъй като Истината не е абстрактна идея, а Личност, Христос, затова разбираемето И стига дотам, докато ние живеем в лична връзка с Него, пребивавайки в Църквата. Проблемът настъпва тогава, когато ние само говорим за този начин на живот, поради това, че не намираме сили да го живеем. Тогава Църквата бива разбираана като власт, като институция, като социална услуга, като икономическа сила, като... какво ли още не, освен онова, каквото е тя по своята същност – **Тяло Христово**. А тя, като Тяло Христово, може да преобразява, да освещава, да облагодатява човека – всеки човек, без значение какъв е – и да му дарява отсега Живот вечен.

Нима ние не онеправдаваме Църквата, а и хората, когато я представяме като нещо, което тя не е? И ако ние не можем правилно да я представяме, според както нашата традиция (Предание) ни явява чрез светците, не е ли по-добре да замълчим?

www.diakonima.gr

Превод:
Анула ХРИСТОВА

Ирече старецът...

Абба Макарий и Ангелът-пазител

Преподобният Макарий Египетски разказва следното:

Когато пристигнах в Константинопол, ме обхвана силно желание да опозная града. И така, разхождайки се из някакъв квартал (съвестта ми тук е свидетел, че всичко, което разказвам сега, е самата истина), виждам чрез очите на ума си (т.е. с духовните си очи, б. пр.), които Господ Бог ми дари, за да проумявам Неговите чудеса, виждам някакъв човек, приличащ на свнух, да стои пред един дом на блудници. Той изглеждаше толкова притеснен, че бе закрил с длани своето лице и така жално стенеше, че сякаш и небето застана заедно с него.

Аз се приближих и го запитах:

– Каква е причината за този плач и притеснение? И защо не се махнеш от тук, от този дом на блудници и нечестив жени? Отговори ми, моля те, защото много ме съкрушава твоят плач!

И той ми отговори:

– Що се отнася до моята природа, славни рабе Божии, аз съм ангел – както знаеш, всички християни от часа на своето кръщение получават от Бога и по един ангел-пазител, за тяхна защита и закрила. А човекът, на когото аз съм ангел-пазител, сега е тук вътре и аз много жалея, както виждаш, като го гледам да върши беззаконие и разпътство с тази блудница. И как да не плача, като виждам как Божият образ се заличава в толкова дълбок мрак?

Казвам му тогава:

– А защо не го посъветваш и не го поучиш да избяга от мрака на този грях? И ангелът ми казва:

– Защото нямам възможността да го доближа, тъй като от момента, в който започне да върши греха, той става роб на демоните и аз нямам повече никаква власт над него.

Тогава аз отново го питам:

– Откъде става ясно, че нямаш никаква власт над него, след като Бог ти го е поверил?

Ангелът ми отговаря:

– Бог наш, Който е благ и човеколюбив, е направил човека самовластен и го

е оставил да върви по пътя, който му се харесва, след като първо му е посочил и двата пътя, т.е. тесния и широкия. И разбира се, след като му е посочил и края на всеки един от двата пътя – тоест, че напредването по тесния и скръбен път преминава през временни страдания, но отвежда в безкрайния през всички бъдни векове отход, а пък широкият – във вечния пъкъл, в геенския огън и във всякакви други наказания. Затова какъв повече съвет да дам аз на моя човек, когото Бог ми е поверил да закрилям? Без друго Сам Господ Бог наш Исус Христос, Синът на живия Бог, съветва и поучава всички да не участват в срамни дела. Но твърде рядко някой се вслушва в Божиите думи.

Аз отново питам:

– А защо тогава с плач вдигаш ръце към небесата?

Ангелът ми отвърща:

– Виждам как демони са го наобиколили и го държат. Едни пеят, а други се смеят доволни. Затова с плач и вик издигнах ръцете си в молитва към Бога, за да избави Той творението Си от демоните. И да ми даде един ден да се зарадвам с неговото покаяние и отвърщането от делата му в неговата изповед. И да ме удостои да предам душата му, след изповед и покаяние, безукоризнена и чиста в Господа, без никаква обремененост, в ръцете на Божията благодат.

И като ми каза това, ангелът стана невидим и изчезна от погледа ми.

Та казвам ви, братя мои, със сигурност узнах, че няма по-нечист грех от блудството и прелюбодейството и от онзи на проклетия Содом. И ако тоз, който се увеличи по тези страсти, пожелае да се покае, Бог го посреща с повече и по-голяма топлина от всички други грешници, защото страстта бива по наш избор, но дяволът чрезмерно я размножава чрез дразненята. И ако някой поиска да се освободи от тези страсти, може да го направи чрез бдени и въздържание.

Макарий Египетски, Деяния,
PG 34, 221Б-224В

Академични новини

Архим. Авксентий (Делупапазов) стана професор на ВТУ

За втори път в най-новата история на БПЦ архимандрит става професор по богословие. На 7 ноември архим. д-р Авксентий (Апостол Живков Делупапазов) беше избран за професор по Литургия на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“.

Проф. архим. д-р Авксентий е роден на 27 май

1963 г. в Пловдив. Учи в Духовната академия в София (1983-1985), Богословския факултет на Солунския университет (бакалавър и магистър, 1986-1992) и Висшия институт за коптски изследвания в Кайро, Египет – (докторантура, 1992-1994). От 2000 г. до сега е преподавател по Литургия и Пастирско богословие в ПБФ

на ВТУ, а от 2009 г. до сега е хоноруван преподавател в специалност „Теология“ в Пловдивския университет „Преп. Паисий Хилендарски“.

VII Международен семинар по систематическо богословие

От 3 до 5 ноември т.г. в старопрестолния град Търново се проведе Седмият Международен научен семинар по систематическо богословие и християнска философия. Той се организира от Богословския факултет на Велико-търновския университет „Св. Кирил и Методий“, по инициатива на Центъра по систематическо богословие към Православния богословски факултет, а домакин е Православен център „Проф. Тото Коев“.

Форумът, който се провежда за седма поредна година, е единствен по рода си в България и събира на дискусионна среща православни богослови и философи, работещи в областта на систематическото и догматическото богословие.

Тази година специализираният богословски форум се радва на голям интерес. В него взеха участие представители на университетите на Велико Търново, София, Белград, Скопие, Атина и Париж. Те представиха 20 научни доклада, свързани с

темата за Божие творение.

Темата „Богословие на творението“ се поставя за първи път и предизвика интересни дискусии свързани с нея.

Международният форум бе открит от декана на Богословския факултет – доц. Евгений Русанов Николов (иконограф), и приветстван от основния организатор на събитието – доц. д-р Свилен Тухтеков.

Според програмата всяка сесия в продължение на трите дни имаше свой модератор, който стриктно и коректно ръководеше пораздащите се дискусии, провеждани непосредствено след представянето на докладите.

През първия ден докторант Дарко Стоянович ни запозна с изследванията си по „Екзистенциално-онтологичното измерение на творението“, а докт. Ненделко Ристанович говори за „Релационното измерение на творението“. Използвайки съвременната технология, докт. Дионисий Склирис се включи по скайпа и представи доклада си

„Човешкият принцип в богословието на св. Максим Изповедник“.

Първият ден завърши с докладите на двама великотърновски богослови – гл. ас. д-р Смилен Марков с „Еλιχράτεια – като елемент на Божия образ (развита във византийската антропология през IX в.)“ и доц. д-р Свилен Тухтеков с „Тайната на човека в перспективата на сътворението и на новата твор в Христос (пролегомена към христоричната антропология на възглавяването)“.

През втория ден бяха разглеждани темите: „Душата между тварното и нетварното. Една богословска ambigua“, подготовка на доц. д-р Александър Джаковац, „Сътворяването от нищо и поетичната структура на творението според св. Григорий Нисийски“, представена от ас. свещ. Вукашин Миличевич, и „Познанието като поезия на творението“ на д-р Невена Димитрова. Семинарът продължи с изложението на докт. Боян Божкович върху „Човешката

свобода и произходът на смъртта“ и на ас. свещ. Кире Траянков, който говори за „Взгледът на св. Йоан Златоуст по проблема за теодицеята“.

В следобедните часово аудиторията, която и през трите дни не намаляваше, бе запозната от Сръчко Петрович с „Библейският Бог Творец и сътворението: поглед към т. нар. библейски креационизъм“ и ас. д-р Златко Матич, който разсъждава върху „Богословие на творението в мисълта на Йозеф Ратцингер (папа Бенедикт XVI)“.

Наситеният ден завърши с представителите на СУ доц. д-р Светослав Риболов с „Богословие на творението в българската богословска мисъл на ХХ в.“, проф. д-р Калин Янакиев с „Адам, Новият Адам и Църквата като ново човечество“ и гл. ас. д-р свещ. Сава (Шони) Кокудев – „Преображение на творението в Евхаристията: опит за богословска рефлексия“.

В последния, трети ден проф. д-р Георги Каприев осо-

бено систематично проследи „Политическа теология/философия във Византия“, проф. Рис-то Солунчев въдушевно говори за „Християнството и антиполитическият анархизъм“, а доц. Милан Джорджевич представи работата си върху „Концептът за отечеството между идеологията и предвкусването на новата твар“.

Множество дискусии се породиха през трите дни на форума. Богословите и философите не спираха да питат, да изясняват и уточняват, и не на пос-

ледно място да разсъждават, базирайки се на споделяния опит на светите отци на Църквата. Дискусиите, понякога много оживени, се пренасяха и извън заседателната зала. От емоционални разсъждения преминаваха към спокойни разговори, които в не редки случаи уточняваха и формираха актуални богословски термини.

Работещите в областта на систематическото богословие се радваха на академичния форум и на възможността да споделят своя опит.

Разговор с главните организатори на събитието за възникването на Международния научен семинар по систематическо богословие.

Доц. д-р Свилен Тухтеков: Идеята за форума възникна спонтанно, като замисълът беше да намерим начин да се запознаем всички, които работим в областта на систематическото и догматическото богословие. Форумът е изключително балкански, като заложихме на това да общуваме без езикови бариери. С провеждането на семинара се зароди и необходимостта да сформираме **Център по систематическо богословие**. Той съществува вече пета година и има свое издание – „Годишник на Центъра по систематическо богословие“. В него основната част доклади са тези от проведенния семинар. Той вече е част от признатите издания в съседните православни страни и се разпространява в богословските им школи.

– Върху какви теми сте разисквали досега?

– Досега сме работили върху теми за богопознание, „Тайната на личността в църковното Предание“, „Църквата и времето“, „Църквата – място на спасение“ и др., но за първи път поставяме темата за творението. В заключителната сесия всички заедно обсъждаме предстоящата тема и след разискване я приемаме.

Доц. д-р Мариян Стоядинов: Започнахме като кръжок по систематическо богословие, обявявахме тема и няколко човека се подготвиха за нея, след което дискутирахме. В началото се събирахме преподавателите от Търново и София в студентска аудитория и разсъждавахме по актуални за нас теми. Така се оформи желанието да направим Национално сдружение на хората, които се занимават със Систематическо богословие.

Семинарът заработи като среща на богослови от София и Търново, с постоянно място – ПБФ на Велико-търновския факултет. На следващата година привлякохме наши приятели от Белград и Скопие, които познаваме като работещи в тази богословска насока и така се оформи едно основно ядро. Този форум е от малкото места, където можем да си говорим без преводач.

– Защо е необходим все пак този семинар? Каква е неговата цел?

– Като хора, занимаващи се с богословска наука, ние имаме нужда от една постоянна актуализация на богословските си диалози, мислене и четене, ведно с хората, които живеят и работят редом с нас и с които имаме общ език. Оказва се, че имаме много неща за споделяне именно с тях, отколкото с други, с които се виждаме всеки ден.

Това е основната цел – един постоянен богословски дебат. Диалог, който да надхвърля границите на нашия град, на нашия университет, на нашата поместна църковна действителност. Да бъде една постоянна проверка за нас, за нашите усилия – дали вървим в правилната посока и дали не трябва да претърпим някаква ко-

ИНТЕРВЮ

Съвременни будители

Доц. д-р Мариян Стоядинов

Доц. д-р Свилен Тухтеков

рекция. Ако в богословските ни занимания няма критично слушане и критично четене, критичен разговор – диакриас, те са безплодни. В своята монологичност ние сме безплодни. Може да имаме приноси само тогава, когато това е съгласувано, обсъдено. Всичко това е възможно на Балканите заради близките разстояния и не достига много средства.

– Как привлякохте чуждестранните богослови?

– Ние сме в непрекъсната връзка с хората, които работят в сферата. Познаваме ги като автори и така се намирихме. Няма нищо по-хубаво от това да общуваеш с живия автор. Така имаш индикатор и възможност за корекция. Имаш възможност да чуеш, да се промениш и да се поправиш. Никой не бива да остава в кръга на самодостатъчното. Срещата с другия – този, когото ти четеш и този, който те чете, е най-важното за академичността и църковността. Знаем принципа на съборността, която поражда необходимостта от общуване и общение, защото важи и за богословието като артикулация на този църковен живот.

– Българинът има ли нужда от богословие днес?

– Има, дори когато не го съзнава. Това го разбираме по реакцията на студентите, които не са подготвени за богословие и богословски дискусии. Оказва се, че днес в университетите постъпват хора, които не са фокусирали докрай своя интерес. Научните им желания се пренареждат едва в процеса на следването. И това важи за всеки университет и за всяка специалност. При нас то-

зи момент особено се вижда в специалността „Църковни изкуства“. Повечето от младежите идват от училища по изкуствата и за първи път се срещат с теория от по-добри род. Съответно преподавателите виждат стимул в това да ги ограмотвят и насочват в посока, която излиза извън строго научните познания.

Оказа се, че българинът като цяло изпитва нужда от богословие едва тогава, когато то му се предаде или, по-скоро, му се покаже на език, който той разбира. В този смисъл, богословското низхождане от езика на академичния семинар на езика на съвременния тийнейджър и съвременния млад човек е жизнено важно, за да може да се предава живо слово, което го няма записано в Евангелието с бележки под линия (нещо, което е задължително за всеки научен текст). Живо слово, което да достига до всички – богати и бедни, малки и големи, до нудей и елини, до мъжа и жената; то няма граници и ограничения. Българите не бива да бъдем разделени. Имаме нужда от прямото живо слово. То трябва да може да достига до всеки и дано не му пречим ние.

– Има ли железици младежи да изучават богословската наука? Защо те трябва да се насочват към Велико-търновския богословски факултет?

– Има. Но не са толкова, колкото бихме желали. Това е от нещата, които ние не можем да променим. Това, което правим и можем да направим, е нишожен процент в сравнение с факторите, които не зависят от нас. В крайна сметка – Господ има, Той е Този, който призовава и избира.

Преди време имах лекции във философския факултет. Някои от тях ми споделиха, че са избрали да учат философия, за да намерят себе си... Ако човек наистина иска да намери себе си, не просто трябва да изучава психология, философия, социология, а да потърси богословието. Няма по-добра наука и по-всеобхватна, която да даде всички измерения на психологическо, философско и психосемантично ниво на това, което наричаме хуманистическа. Не мога да кажа, че ние сме най-доброто място, където това може да се случва, но сме екип, който се стреми да бъде на възможното най-доброто и адекватно ниво. Имаме ясно съзнание за това, което трябва и работим в тази посока.

– Разбрах, че Православният богословски факултет на ВТУ е единственият сред университетите ни, в който има най-много докторанти; давате им възможност да се радиват в научнопоприще...

– И не само. Ние имаме най-много докторанти-клирици от различни епархии, а вече и от други Поместни църкви. Ние имаме толкова докторанти-клирици, колкото всички останали факултети и катедри взети заедно. Наистина имаме като цяло толкова много докторанти, защото гледаме на това като на процес: ако някой има опит, трябва да го сподели с другите.

Подготви и интервюира: Весела ИГНАТОВА

ПРИСНОПАМЕТНИ АРХИЕРЕИ НА БПЦ

Паметта за праведника е с похвали

„Паметта за праведника е с похвали“, казва църковният поет, за да обясни отношението си, а и отношението на Всички Варваци към духовните светилници в Църквата. Такъв един светилник в усилни времена за Божия народ в Неврокопската епархийска църква беше и блаженопочиналият Неврокопски митрополит Натанаил, от чиято кончина на **16 ноември** се навършват три години.

По този повод на 12 ноември, събота, в църквата „Успение Богородично“ в град Гоце Делчев, някогашния Неврокоп, който отново е средите на митрополията, беше отслужена света литургия от

9 архиереи. От Българската православна църква – Българска патриаршия служиха заедно с Неврокопския митрополит Серафим оцце: Ловчански митрополит Гавриил, Агринополски епископ Евлогий, игумен на Рилския манастир, Драговитийски епископ Даниил, Викарий на митрополията за САЩ, Канада и Австралия, Бранички епископ Григорий, викарий на Софийския митрополит.

За помена на високо уважавания в цялото Православие български архиерей бяха дошли и от южната ни съседка Гърция митрополитите: на Ксанти Пантелеймон, на Козани Павел, на Гюмюрджина

Пантелеймон, на Еласона Харитон. Присъстваша оцце протосингелът на митрополията на Гревена архимандрит Серафим (Зонгас), игумените на манастира „Св. Дионисий Олимпийски“ архим. Максим и на манастира „Св. Богородица – Пещерна“ край Карпица архим. Нектарий, сестри от мисионерската обител в Аспровалта, а също йеромонах г-р Золик от Руското патриаршеско подворие в София, много свещеници, монаси, монахини и миряни от Всички краища на страната и от чужбина.

След литургията беше отслужена в храма и панихидата за покойния български архиерей. Накрая митрополит Пантелеймон Ксантийски произнесе

се слово за живота и дейността на митрополит Натанаил, като посочи умението му да общува с Всички и да се грижи за Всички – православни и мюсюлмани, българи, гърци и хора от други народности. Той благодари и на присъстващите кмет, Карпица архим. Нектарий, сестри от мисионерската обител в Аспровалта, а също йеромонах г-р Золик от Руското патриаршеско подворие в София, много свещеници, монаси, монахини и миряни от Всички краища на страната и от чужбина.

В своето слово митрополит Серафим Неврокопски също изтъкна чувствата на мъжа за отишлия си от нас голям архиерей, но и убеденост, че блаженопочиналият от Божията жилищна молит-

вено се застъпва за Всички нас. Митрополитът домакин благодари на гостите от страната и чужбина и ги помолу да не престават да бъдат заедно в молитвата и трубовете за благо на Божия народ, който е навсякъде, по Всички страни.

Непосредствено след това на гроба на митрополит Натанаил в двора на Неврокопска митрополия беше отслужен трисазуй. Там отново духовенството и народът изпълниха целния гвор и заедно се помолу за упокоение на душата на приснопамятния митрополит.

На стотиците присъстващи беше предложен поменен обяд прегу га

се разотувам Всички с добри спомени за един голям български архиерей, чиято памет нека бъде Вечна за Всеобща поука и утешение.

Предната Вечер, на 11 ноември, в църквата „Успение Богородично“ беше отслужена Вечерня, а после в културния дом на гр. Гоце Делчев беше изнесен концерт в памет на блаженопочиналия Неврокопски митр. Натанаил. Присъстващите неврокопчани и гости в памет на владиката Натанаил имаха възможност да се насладят на изкуството на хорвата състав „Иван Спасов“ от гр. Пловдив с диригент Гергана Люцканова-Петрова. **ЦВ**

ХРОНИКА

От света

Панихидата в Солун за загинали на Южния фронт български военносслужещи

За първи път български духовник отслужи панихидата за упокоение на загинали на Южния (Солунски) фронт наши сънародници, погребани в Британските военни гробища „Микра“ (кв. „Каламаря“, гр. Солун, Гърция). Там, редом с гробовете на британски, руски и гръцки войници и граждани, са погребани 105 български военносслужещи, загинали през Първата световна война в периода 1917–1919 г.

С благословието на Негово Високопреосвещено митрополита на Неа Кринис и Каламария Юстин панихидата бе отслужена на **5 ноември** от Негово Високопреподобие архим. Атанасий (Султанов), председател на Българската църковна община „Св. Йоан Рилски“ в Атина, на чийто духовни грижи са поверени наши сънародници, живеещи в Гърция. В съслужение с дякон Орлин Янчев, секретар на Русенска света митрополия.

Заупокойното последование бе отслужено на Архангелова задушница, наричана още „мъжка“ или „войнишка“, тъй като в този ден отдаваме почит и признателност на загиналите за България

офицери и войници от Българската армия. Възпоменанието се организира по инициатива на Българското генерално консулство в Солун и най-вече на генералния консул г-н Владимир Писанчев.

За да отпратят молитва към Бога да прости всички знайни и незнайни грехове на отдалите живота си за своята родина войни, се събраха г-н Владимир Писанчев, генерален консул на Р. България в Солун, бригаден генерал Димитър Илиев, заместник-командир на корпуса за бързо разгръщане на НАТО в Солун, заедно с военни от корпуса, проф. Божидар Димитров – директор на НИМ, консул Чавдар Агаин, общественици и български граждани.

Архим. Атанасий се обърна към присъстващите с думите: „Днес е паметен за всички ни ден, защото след толкова години дойдохме тук, на това място, където лежат много български войни, дали живота си за вратата и нашето отечество, за да можем гордо днес да се зовем свободни, граждани на обединена Европа. Помолехме Всеблагия Господ Бог да всели душите им сред праведните и ги

упокои. Всички тези войни трябва да са за нас светъл пример за готовност да положиш дори и живота си за вяра и отечество!

С радост приветствах идеята на г-н генералния консул да бъдем днес тук и отслужим това последование. Благодаря също и на Негово Високопреосвещенство митрополит Юстин, с чийто благословение всичко това е вече реалност и дано това се превърне в една благочестива традиция тук, в град Солун. Нека още веднъж се помолим, щото Бог да упокои душите им и им дарува вечен покой! Амин!“

С вдъхновено слово към присъстващите се обърна и генерал Илиев, който припомни думите на генерал Вазов към офицерите, отишли при него да му засвидетелстват, че са готови да умрат за България, а именно, че те не бива да мрат, а трябва да защитят родината и тя да бъде свободна. Той завърши своето слово с четиристишието от стихотворението на Иван Вазов „Новото гробище над Сливница“: „Българийо, за тебе те умряха, една бе ти достойна зарад тях

и твойто име, майко, кат' мълвахя, умираха без страх!“

След това професор Димитров накратко запозна присъстващите с исторически факти от Първата световна война и защо костите на българските войни почитат тук.

Последва поклонение и на другото британско гробище в Солун, в квартал „Ексохи“, където са намерили вечен покой 58 български войни.

На гробовете на българските войници бяха поднесени цветя от името на признателните потомци.

Александра
КАРАМИХАЛЕВА

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ за 2017 г.

1 година	30,00 лв.
6 месеца	15,00 лв.
3 месеца	7,50 лв.
ед. цена	0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:

Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ: УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58 IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.